

ligula. Dar m-a încântat faptul că a intuit în jocul meu corespondențe cu eroii lui Camus.

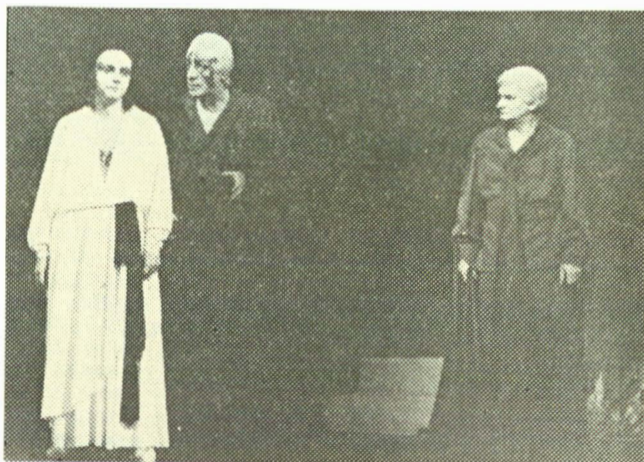
Intr-un fel, mi se pare legitimă și logică această remarcă. Ea se bazează pe amprenta pe care cele două mari spectacole create cu har, măiestrie și obstinătate, de către același autor și animator, Horea Popescu, pe scena Teatrului Național, o lasă asupra interpreților săi. Pentru că ele au ceva comun, ceva foarte

important, vital așa zice — personalitate. Iar personalitatea este un dat estetic major, și aparține artiștilor adevărați, modești și de traiectorie lungă, așa cum e Horea Popescu.

Personalitatea trebuie să însemne, cred, coloană vertebrală. Iar coloana vertebrală nu se formează — biologic — nici din imitație, nici din import de mode. Ea ignoră timpul, devenind pilduitoare.

RADU BELIGAN

Fidelitatea omului față de sine

Radu Beligan, alături de Silvia Popovici și de Iulian Necșulescu

Adevăr, dreptate, fericire, revoltă, înțelepciune sînt termeni care stăpînesc multe dintre punctele de comandă și de răscruce ale eseurilor și articolelor lui Albert Camus. Iar întreaga sa operă discută conținutul, implicațiile și raporturile dintre aceste noțiuni-cheie, reflectînd la acțiunile, semnele de întrebare, elanurile, dezorientările și confuziile cărora le-au fost sursă, alibi ori temei. E ceea ce i-a determinat pe unii să-l considere un moralist al epocii noastre. Camus a declinat însă hotărît această investitură, refuzînd să-și asume postura și impostura unui profesor de etică. Nu credea că un scriitor trebuie să propună un ansamblu de reguli și precepte. Socotea că funcția artistului este alta decît cea de a predica virtutea, de a legifera binele și răul, de a judeca. Nu există, va sublinia el în repetate rînduri, soluții gata făcute, răspunsuri dinainte știute, există doar o irepresibilă nostalgie a omului de a încheia un acord între existență și lume, un pact între ființă și înțeles, girat de lumina și căldura solidarității. Dar, dacă absentează un cod absolut de criterii, un sistem referențial definitiv, sînt o seamă de valori din care se constituie fidelitatea omului față de sine, și care-l asigură identitatea. La a-

ceste valori face apel Cherea în piesa lui Camus. Arbitrariului și despotismului (născute din ispita imposibilului și din celelalte opțiuni aberante ale lui Caligula), Cherea îi opune cîteva criterii fundamentale, care ordonează și îndreptălesc viața, ferind-o de tentația de a fi altceva decît e, de a se prizoni ori de a se mutila. Cherea revendică un sens și o coerență în calendarul zilelor („Cred că unele fapte sînt mai frumoase decît altele“). El consideră ca o nevoie vitală crearea și constituirea unui climat de respect al persoanei și al demnității ei. Socotea ca o datorie, a se stabili limite dorințelor și ambițiilor, oricît de nobile ar putea să pară. Și afirmă că împotrivirea față de absurd, refuzul complizenței și al complicității reprezintă singura șansă de a împiedica răul să devină contagios, să se propage, făcînd victimă după victimă, însușindu-se prin uzura, tranzațiile, eclipsele și avariile conștiințelor. Cherea nu e un teoretician, e un realist care a ales calea cinstei fără iluzii față de destin și a înțeleptei loialități față de semenii. De aici, fermitatea, scepticismul și consecvența lui.

E ceea ce am încercat să arăt în spectacol.